

This Question Paper contains 16 printed pages.

(Part - A & Part - B)

Sl.No. 0500524

001(G)

(MARCH, 2019)

SCIENCE STREAM

(CLASS - XII)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં ઘટ્ટ કરવાનું રહે છે.
Set No. of Question Paper, circle against which is to be darken in OMR sheet.

05

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ - A માં હેતુલક્ષી પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.
- 3) કાળજીપૂર્વક દરેક પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરવો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે. એકથી વધુ ઉત્તર ● ઘટ્ટ કરેલ હશે તો તે ઉત્તર અમાન્ય ગણાશે.
- 5) પ્રશ્નપત્રમાં ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનું રહેશે.

પદ્ય વિભાગ

- 1) 'પથ્થરો બોલે તો બોલાવી જુઓ' કાવ્ય પંક્તિમાં કયા ભાવનું સૂચન છે ?
(A) અસંલવિતતાનો
(B) અશક્યતાની શક્યતાને ચકાસવાનો
(C) લલચાવવાનો
(D) ચિતરવાનો
- 2) 'જેણે પાપ કર્યું ના એકે, તે પથ્થર પહેલા ફેંકે!' પંક્તિમાં કઈ પ્રેરણા છે ?
(A) દુઃખી કરવાની
(B) આનંદ કરવાની
(C) અંતરખોજની
(D) અંધશ્રદ્ધાની

- 3) 'ભાણી' કાવ્યમાં કયો ભાવ સુપેરે પ્રગટ થયો છે ?
- (A) મામા-ભાણીના પ્રેમનો
(B) ભાણીના સુખી મનનો
(C) સમાજની વિષમ સ્થિતિનો
(D) દુઃખી ઝાડવાંની વાતનો
- 4) 'વૃક્ષમાં બીજ તું, બીજમાં વૃક્ષ તું' પંક્તિ કયા કાવ્યની છે ?
- (A) 'પથ્થર થરથર ધૂણે'
(B) 'અખિલ બ્રહ્માંડમાં'
(C) 'રામબાણ'
(D) 'શ્યામ રંગ સમીપે'
- 5) મીરાંબાઈ ઉપર કોણ ક્રોધિત છે ?
- (A) ધના ભગત
(B) રામ
(C) ગિરિધર
(D) રાણોજી
- 6) દયારામનું કયું સાહિત્ય વખણાય છે ?
- (A) ગરબા
(B) છપ્પા
(C) ગરબી
(D) ચાબખા
- 7) ઊર્મિલા કોનો દાખલો આપશે એવું લક્ષ્મણના મનમાં હતું ?
- (A) રામનો
(B) લક્ષ્મણનો
(C) સીતાનો
(D) પોતાનો

- 8) 'ભાણી' કાવ્યમાં કેવી કન્યાની સ્થિતિનું વર્ણન છે ?
 (A) પરણેલી (B) કુંવારી
 (C) કંગાળ (D) રડતી
- 9) લોકોનો ચુકાદો સાંભળી ઓલિયો કેમ ઊભો રહી ગયો ?
 (A) એને પથ્થર મારવો હતો.
 (B) લોકોને દુનિયાદારી સમજાવવી હતી.
 (C) કુલટા સાથે વાત કરવી હતી.
 (D) એને પાપ કરવું હતું.
- 10) ક્યા કવિના પ્રભાતિયાં લોકકંઠે વસ્યા છે ?
 (A) દયારામ
 (B) પ્રેમાનંદ
 (C) નરસિંહ મહેતા
 (D) ધનાભગત
- 11) કોનું મન હરી લેવા હરિ આવ્યા છે ?
 (A) ધ્રુવનું
 (B) મોરધ્વજનું
 (C) પ્રહલાદનું
 (D) શુકદેવજીનું
- 12) ગોપીને કેમ શ્યામ રંગ સમીપે નથી જવું ?
 (A) શ્યામ રંગ નથી ગમતો.
 (B) શ્યામ રંગ કપટી છે.
 (C) શ્યામરંગી કૃષ્ણ એની પાસે છે.
 (D) શ્યામ રંગથી ડર લાગે છે.

- 13) 'ભવના અબોલા'માં પિતાએ દીકરીને શી સલાહ આપી ?
- (A) દુઃખ તો બધા માણે (B) સુખ વેઠે તે સહનશીલ
(C) દુઃખ વેઠે તે સહનશીલ (D) તારે સુખ જ માણવું
- 14) લક્ષ્મણ કેમ વનમાં જવાનું કહે છે ?
- (A) ઊર્મિલાથી દૂર થવા માટે
(B) રામ-સીતાની સેવા કરવી છે.
(C) લક્ષ્મણને વનવાસ આપ્યો છે.
(D) લક્ષ્મણને વન ગમે છે.
- 15) 'છેલ્લું દર્શન' સોનેટના કવિ કોણ છે ?
- (A) જયંત કોઠારી
(B) શ્યામ સાધુ
(C) રા.વિ. પાઠક
(D) ઉમાશંકર જોશી

વ્યાકરણ વિભાગ

- 16) 'પહાલગામથી શરૂઆતથી જ શેષ નદીને કાઠે કાઠે થઈને રસ્તો ચાલ્યો જાય છે' - વાક્યમાંથી નિપાત શોધો.
- (A) જ (B) છે.
(C) થઈને (D) ચાલ્યો
- 17) 'હવાઈ કિલ્લા બાંધવા' રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ શોધો.
- (A) હવામાં કિલ્લો બાંધવો.
(B) મોટે-મોટેથી બોલવું.
(C) કિલ્લામાં હવાને બાંધવી.
(D) મોટી-મોટી વાતો કરવી.

18) 'शोणित' - शब्दનો સમાનાર્થી દર્શાવો.

- (A) શોષિત (B) નિર્દય
(C) લોહી (D) શોક

19) 'લોકવાયકા' - શબ્દ માટે યોગ્ય શબ્દસમૂહ શોધો.

- (A) લોકોમાં ચાલતા તાયફા (B) લોકોએ આપેલું વાયક
(C) લોકોમાં ચાલતી વાત (D) લોકોએ આપેલું વચન

20) 'ટોચામણ' - તળપદા શબ્દનું શિષ્ટ રૂપ આપો.

- (A) સિંચન (B) તકરાર
(C) ટલુકો (D) હુમલો

21) 'અનુકૂળ' - શબ્દનો વિરોધી અર્થવાળો શબ્દ આપો.

- (A) માફક (B) અનુકરણ
(C) પ્રતિકૂળ (D) ગમવું

22) નીચેના વાક્યમાંથી 'કૃદંત' વાળો શબ્દ શોધો.

'પાંચમી પેઢી જોવાની વાસના ડોશીને હતી જ.'

- (A) વાસના (B) જોવાની
(C) જ (D) હતી

23) પદક્રમ પદસંવાદની દૃષ્ટિએ યોગ્ય વાક્ય શોધો.

- (A) સર્વાંગી વિકાસ સમાજના વિદ્યા મેં પ્રાપ્ત કરી છે માટે.
(B) સમાજના સર્વાંગી વિકાસ માટે મેં વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી છે.
(C) મેં વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી માટે સર્વાંગી વિકાસ સમાજના.
(D) સમાજના વિકાસ માટે મેં સર્વાંગી વિદ્યા પ્રાપ્ત કરી છે.

24) નીચેના વાક્યમાંથી વિશેષણ શોધો.

‘પરમેશ્વરની શક્તિથી જ સઘળું જગત ચાલે છે.’

- (A) જ (B) ચાલે
(C) સઘળું (D) છે.

25) ‘અનુજ્ઞા’- શબ્દનો અર્થ જણાવો.

- (A) અપમાન (B) આજ્ઞા
(C) નક્કરત (D) પરવાનગી

નીચેનું પદ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી શોધો. (પ્ર. 26 થી 30)

રચો રચો, અંબર ચુંબી, મંદિરો !
 ઊંચા ચણો મ્હેલ, ચણો મિનારા !
 મઢો સ્ફટિકે, લટકાવો ઝુમ્મરો,
 રંગે ઉડાવો જળના કુવારા !
 રચો રચો ચંદન વાટિકાઓ,
 ઊંડા તણાવો નવરંગ ઘુમ્મટો,
 ને કેંક કિડાંગણ, ચંદ્રશાળા,
 રચો ભલે ! અંતર રૂંધતી શિલા,
 એ કેમ ભાવિ બહુ કાળ સાંખશે ?
 દરિદ્રની એ ઉપહાસલીલા
 સંકેલવા કોટિક જીભ ફેલતો
 ભૂખ્યાંજનોનો જઠરાગ્નિ જાગશે;
 ખંડેરની ભસ્મકણી ન લાઘશે !

- ઉમાશંકર જોશી

26) આ કાવ્ય કોને ઉદ્દેશીને લખાયું છે ?

- (A) શ્રીમંતોને (B) ભગવાનને
(C) ગરીબોને (D) કડિયાને

- 27) નીચેનામાંથી કયું ક્રિયાપદ કાવ્યમાં વપરાયું નથી ?
- (A) સાંખશે ? (B) લાઘશે
(C) પામશે (D) જાગશે
- 28) કેવા મંદિરો રચવાની વાત કરી છે ?
- (A) ગગનચુંબી (B) બે માળના
(C) ધરતીચુંબી (D) ગર્ભગૃહવાળા
- 29) શ્રીમંતોએ બનાવેલા મહેલો અને મિનારા કેમ બળીને ભસ્મ થઈ જશે ?
- (A) ખૂબ જ પડતી ગરમીને કારણે
(B) ભૂખ્યાંજનોના જઠરાગ્નિને કારણે
(C) મહેલમાં આગ લાગી છે માટે
(D) દાવાનળને કારણે
- 30) આ કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.
- (A) 'શ્રીમંતો' (B) 'નવસર્જન'
(C) 'ખંડેર' (D) 'જઠરાગ્નિ'

■ નીચેનો ગદ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ વિકલ્પોમાંથી શોધો. (પ્ર. 31 થી 35)

આપણને આપણી ભવ્ય-સુંદર સંસ્કૃતિની રક્ષા કરવાનું કહેવામાં આવ્યું છે. પ્રાચીનકાળમાં આપણો ભારત દેશ સામાજિક, રાજકીય, આર્થિક, ધાર્મિક, આધ્યાત્મિક વગેરે ક્ષેત્રોમાં અત્યંત આગળ પડતો હતો. તેણે 'જગદ્ગુરુ'નું સ્થાન શોભાવ્યું હતું. તે સમયે ભારતભૂમિનો સુવર્ણયુગ હતો. ભારતભૂમિ સ્વર્ગતુલ્ય હતી. ભારતના ઋષિ-મુનિઓ, સાધુ-સંતો, મહાત્માઓ, મહાકવિઓ બધાએ ભારતને અમૂલ્ય વિચાર-રત્નોનો વારસો આપ્યો છે. પરિણામે ભારતવાસીઓની રહેણી-કરણી દેવોની રહેણી-કરણી જેવી હતી. પરંતુ આજના જમાનામાં ભારતના લોકો પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિનું આંધળું અનુકરણ કરી ત્યાંની અનિષ્ટ રહેણી-કરણી અપનાવી રહ્યા છે. તે જરા પણ યોગ્ય નથી.

- 31) પ્રાચીનકાળમાં ભારત દેશ કયા ક્ષેત્રમાં આગળ પડતો ન હતો ?
- (A) આધ્યાત્મિક (B) ધાર્મિક
(C) ઔદ્યોગિક (D) સામાજિક

32) ભારતને અમૂલ્ય વિચાર-રત્નોનો વારસો કોણે આપ્યો ?

- (A) ક્રિકેટરોએ
- (B) ઋષિ-મુનિઓએ
- (C) અભિનેતાઓએ
- (D) વિદેશીઓએ

33) પ્રાચીનકાળમાં ભારતે કેવું સ્થાન શોભાવ્યું હતું ?

- (A) ધાર્મિક
- (B) સામાજિક
- (C) રાજકીય
- (D) જગદ્ગુરુ

34) ભારતના લોકો કોનું આંધળું અનુકરણ કરે છે ?

- (A) ભારતીય સંસ્કૃતિનું
- (B) સાધુ-સંતોનું
- (C) પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિનું
- (D) મહાત્માઓનું

35) આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- (A) 'ભારત'
- (B) 'ભારતનો પ્રાચીન વારસો'
- (C) 'વિચાર-રત્નો'
- (D) 'આજનો જમાનો'

ગઢ વલ્લગ

- 36) “અમરી ચામડીનાં પગરખાં સલ્વડાવીએ તોય તારા ગણનું સાટું વળે તેમ નથી.” આ વાક્ય કઈ કૃતિનું છે ?
- (A) ‘સેલ્વી પંકજમ્’
 (B) ‘સૌજન્યશીલ પ્રભાશંકર’
 (C) ‘મા’ત્માના માણસ’
 (D) ‘ખીજડિયે ટેકરે’
- 37) વિનોખા ભાવેનું મન બંગાળમાં કઈ કાંતિની ભાવનાથી ખેચાય છે ?
- (A) વંદે માતરમ્
 (B) જય ભારત
 (C) અહિંસક કાંતિ
 (D) હરિયાળી કાંતિ
- 38) અમરનાથની યાત્રાએ જતાં સૌથી પહેલો પડાવ ક્યાં કરવો પડે છે ?
- (A) નગીનાવાડી
 (B) નંદનવાડી
 (C) ચંદનવાડી
 (D) સરિતાવાડી
- 39) કૌરવોના મૃત્યુ પછી કોણ અનંત શોકસાગરમાં ડૂબેલ છે ?
- (A) અર્જુન
 (B) સહદેવ
 (C) ભીમ
 (D) યુધિષ્ઠિર

- 40) પ્રભાશંકર કઈ પરિષદ નિષ્ઠળ જવાની છે એમ સમજતા ?
- (A) ગોળમેજી પરિષદ
 (B) રાજકીય પરિષદ
 (C) કૃષિ પરિષદ
 (D) સાંસ્કૃતિક પરિષદ
- 41) 'માફી માગીને નથી છૂટ્યો કંઈ-સરકારે જખ મારીને છોડ્યો છે ?' આ વાક્ય કઈ કૃતિમાં છે ?
- (A) 'શરત'
 (B) 'આંસુભીનો ઉજાસ'
 (C) 'સત્યાગ્રહાશ્રમ'
 (D) 'મા'ત્માના માણસ'
- 42) સેલ્વી પંકજમ્ને કયા નૃત્યનો અભ્યાસ છે ?
- (A) કથક
 (B) કુચીપુડી
 (C) ભરતનાટ્યમ્
 (D) ભવાઈ
- 43) "પરમેશ્વર વગર આ જગતની સઘળી રસોઈ ફીકી છે" - આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
- (A) શિક્ષક
 (B) પિતાજી
 (C) વિદ્યાર્થી
 (D) શ્વેતકેતુ

44) મહાનામે કોની વાત માન્ય રાખી ?

- (A) અનુરુદ્ધ
- (B) ઉપાલિ
- (C) આર્યપુત્ર
- (D) કિંબિલ

45) ડૉ. બાબાસાહેબે ચોકીદારને ખુરશીમાં બેસીને આરામથી કેરી ખાવાનું કેમ કહ્યું ?

- (A) ચોકીદાર ખૂબ થાકી ગયો હતો.
- (B) માનવતાનો દરજ્જો જાળવવા
- (C) કેરી બેસીને ખવાય માટે
- (D) ઉંચ-નીચનો ભેદ બતાવવા

46) 'શરત' કૃતિનું સાહિત્ય સ્વરૂપ જણાવો.

- (A) નવલકથા ખંડ
- (B) વાર્તા
- (C) ચરિત્ર નિબંધ
- (D) લઘુકથા

47) ભોજાએ જીવતું છોકરું કેમ પાછું ઘરતીમાં ન ધરખી દીધું ?

- (A) પોલીસના ડરને કારણે
- (B) બાળહત્યાના પાપને કારણે
- (C) ગામ લોકોના ડરને કારણે
- (D) રેશમી કપડાને કારણે

- 48) વાઈમાં વિનોબાએ કઈ સંસ્થા સ્થાપી ?
- (A) પ્રગતિ મંડળ
- (B) સખી મંડળ
- (C) વિદ્યાર્થી મંડળ
- (D) બચત મંડળ
- 49) કશ્મીરનો વૈશાખ એટલે ત્યાં બેસી ચૂકેલી ..... ?
- (A) હેમંત ઋતુ
- (B) શરદ ઋતુ
- (C) શિશિર ઋતુ
- (D) વસંત ઋતુ
- 50) 'ઈવા ડેવ' કોનું ઉપનામ છે ?
- (A) આનંદશંકર ધ્રુવ
- (B) પ્રફુલ્લ દવે
- (C) નટવરલાલ બુચ
- (D) ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

001(G)
(MARCH, 2019)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

(Part - B)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જાળવવું.
- 2) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ-B માં ત્રણ વિભાગ છે અને પ્રશ્નનો ક્રમ 1 થી 15 છે.
- 3) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
- 4) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- 6) પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.
- 7) વિરામચિહ્નો, જોડણી, ભાષાશુદ્ધિ, હાંસિયા, સ્વચ્છતા વગેરે તરફ વિશેષ ધ્યાન આપવાનું રહેશે.

વિભાગ - A

■ નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે ત્રણ)

[6]

- 1) પરમાત્મા પૃથ્વી પર ક્યા ક્યા સ્વરૂપે રહેલા છે ?
- 2) મીરાંબાઈને શ્રીકૃષ્ણે શી રીતે ઉગાર્યા ?
- 3) ધીરજવાન જણાયેલી ઊર્મિલા ક્યારે મૂર્છિત થઈ ગઈ ?
- 4) કવિ ભાણીને 'રાંકની રાણી' શા માટે કહે છે ?

■ નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તૃત ઉત્તર લખો.

[4]

5) દેવોએ નળ અને દમયંતીને પ્રસન્ન થઈને ક્યા ક્યા વરદાન આપ્યાં ?

અથવા

'બા એકલાં જીવે ...' કાવ્યમાં આલેખાયેલી બાની વેદના તમારા શબ્દોમાં લખો.

વિભાગ - B

■ નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં ઉત્તર લખો. (ગમે તે ત્રણ)

[6]

6) પોતાનું શેષ જીવન વનમાં ગાળી યુધિષ્ઠિરને શું કરવું છે ?

7) પ્રભાશંકરે ભાવનગર ખાતે પરિષદ ભરવા અંગે ગાંધીજી પાસે કઈ શરત મૂકી ?

8) ગુરુને ત્યાં ભણવાને લીધે શ્વેતકેતુમાં શા-શા ફેરફાર થયા ?

9) શાહુજી મહારાજે ડૉ. બાબાસાહેબ વિશે શું-શું કહેલું ?

■ નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર આપો.

[4]

10) ઉછીનું માગનારાના સ્વભાવની ખાસિયતો તમારા શબ્દોમાં લખો.

અથવા

વસુધામાં કેળવણી પામેલ યુવાનોએ કેવાં કેવાં કાર્યો કરવાનાં છે ?

વિભાગ - C

(અર્થગ્રહણ અને લેખન કૌશલ્ય)

- 11) તમારા વિસ્તારમાં છેલ્લા કેટલાક સમયથી ચોરીના બનાવો દિન-પ્રતિદિન વધી રહ્યાં છે. યોગ્ય કાનૂની કાર્યવાહી કરવા તમારા વિસ્તારના પોલીસ સ્ટેશનને અરજી કરો. [5]

- 12) નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેનો ત્રીજા ભાગ જેટલો સંક્ષેપ કરીને તેને યોગ્ય શીર્ષક આપો. [5]

વિદ્યાર્થીનું પ્રથમ કર્તવ્ય પોતાના મગજને સ્વતંત્ર રાખવાનું છે. પરિપૂર્ણ સ્વતંત્રતાનો સૌથી વધુ અધિકાર વિદ્યાર્થીનો છે. શ્રદ્ધા વિના વિદ્યા સંભવિત નથી. જ્ઞાનનો આરંભ શ્રદ્ધાથી થાય છે. પરંતુ સમાપ્તિ સ્વચિંતનથી થાય છે. વિદ્યાર્થીનું બીજું કર્તવ્ય જાત પર કાબૂ રાખવાનું છે. જો વિદ્યાર્થી સત્ય સંકલ્પ કરતો થઈ જાય તો વિશ્વની કોઈપણ તાકાત તેને અટકાવી શકે નહીં. ત્રીજું કર્તવ્ય સેવાભાવનાનું છે. સેવા વિના જ્ઞાન નથી. 'મહાભારત'ના 'યજ્ઞપર્વ'માં વૃદ્ધોની સેવા કરવાથી જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય છે. તે પ્રકારની કથા છે. વિદ્યાર્થીનું ચોથું કર્તવ્ય સાવધાન રહેવું તે છે. દુનિયાની તમામ બાબતોનું તટસ્થ બુદ્ધિથી અવલોકન કરવું જોઈએ. બુદ્ધિ સંકુચિત ન જોઈએ અને દિલ તથા દિમાગ વિશાળ કરવાં જોઈએ.

- 13) નીચેના ગદ્યખંડને કાળકથન રીતિ પ્રમાણે વિચાર વિકાસના ક્રમમાં ગોઠવીને ફરીથી લખો. [5]

અમે એક લાંબા બરાક જેવા ઓરડીઓના બ્લોકને અંતે એકાએક અટક્યા. ત્યાં એક નાનું ઘર છે. આંગણામાં સુંદર સફેદ સુશોભન આલેખેલું છે. 'આ સેલ્વી પંકજમનું ગૃહ,' કહી એણે ઘેરા રાખોડી રંગથી રંગેલા સાદા પણ મજબૂત કમાડ પર ધીમેથી ટકોરા માર્યા હશે થોડી એ ક્ષણો મારું હૈયું કે વિચિત્ર ઊર્મિઓથી ઘક્ઘક્ થઈ ઊઠ્યું હશે : કેવી હશે એ ?

- નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિષય પર આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો.

14) મિત્રતાની મીઠાશ

પ્રસ્તાવના - મૈત્રીનો મહિમા - મિત્રની મહત્તા - સાચા મિત્રોનો સંગ-જીવનમાં કેવો રંગ !
- આદર્શ મૈત્રીના પ્રાચીન ઉદાહરણ - સુખદુઃખના સાથી - ઉપસંહાર.

અથવા

દીકરી ઘરની દીવડી

પ્રસ્તાવના - દીકરી પ્રત્યેનું સમાજનું વલણ - દીકરો અને દીકરીની પ્રકૃતિ - પિતાને વહાલી દીકરી - સ્ત્રી ભૂણ હત્યા - સ્ત્રી-પુરુષ પ્રમાણમાં અસમાનતા - ચેતવણીની ઘંટી વાગી ચૂકી છે - જાગૃતિની જરૂર - ઉપસંહાર.

અથવા

આજના યુવાનો રાહ ભૂલ્યા છે.

પ્રસ્તાવના - દેશનો આધાર તેનું યુવાધન - આજના યુવાનો રાહ ભૂલ્યા - વ્યસનગ્રસ્ત યુવાનો - શિક્ષણની ઉપેક્ષા રાષ્ટ્રપ્રેમની આણસમજ - આત્મવિશ્વાસનો અભાવ - આંધળું અનુકરણ - યુવાનોને સંદેશ - ઉપસંહાર.

- નીચેના ગદ્યાંશને વાદાત્મક ગદ્ય સ્વરૂપે ફરીથી લખો.

15)

વર્તમાન શિક્ષણ પરીક્ષાલક્ષી છે, જીવનલક્ષી નથી. પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થવું એ જ જાણે શિક્ષણનું આખરી ધ્યેય છે. આને પરિણામે શિક્ષણ વિદ્યાર્થીના વ્યક્તિત્વ ઘડતરમાં ઊણું ઊતરે છે. શૈક્ષણિક પરીક્ષાઓમાં ઊંચા ગુણાંક સાથે ઉત્તીર્ણ થનાર ઘણા વિદ્યાર્થી જગત અને જીવનની પાઠશાળામાં નિષ્ફળ પુરવાર થાય છે. આ હકીકત શિક્ષણના આખા માળખાની પાયાની કચાશનો બોલતો પુરાવો છે.

અથવા

- નીચેના પરિચ્છેદનું ભાવાત્મક ગદ્યમાં રૂપાંતર કરો.

આતંકવાદમાં ફસાયેલા એક યુવાનની મન: સ્થિતિ

યુવાની - નોકરીની અનિશ્ચિતતા - સમાજનો તિરસ્કાર - આક્રોશ - બદલો - આતંકવાદીની લાલચ - ભૂલ - ફસાવું - ડગલે ને પગલે મોત - ડર - પસ્તાવો - શરણે થવાની ઈચ્છા.

